

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Dr. Molnár Attila ügyvéd által képviselt felperesnek

... jogtanácsos által képviselt alperes ellen munkaszerződés módosítása iránt a Szekszárdi Munkaügyi Bíróság előtt 1.M.656/2007/8. szám alatt indított perében a Tolna Megyei Bíróság 10.Mf.20.014/2008/4. számú jogerős ítélete ellen a felperes és az alperes felülvizsgálati kérelme folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Tolna Megyei Bíróság 10.Mf.20.014/2008/4. számú jogerős ítéletének a nyomozói pótlékra vonatkozó, az elsőfokú ítéletet megváltoztató rendelkezéseit hatályon kívül helyezi és e részben a Szekszárdi Munkaügyi Bíróság 1.M.656/2007/8. számú keresetet elutasító ítéletét - beleértve a perköltségre és az illetékekre vonatkozó rendelkezéseket - helybenhagyja. A jogerős ítéletnek a gépjárművezetési pótlék tekintetében hozott elutasító rendelkezését nem érinti.

A felperes felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 18.000 (tizennyolcezer) forint és 4500 (négyezer-ötszáz) forint áfa együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperest a munkáltató 2005. október 1-jei hatállyal rendelkezési állományba helyezte, mert őt, mint a Megyei Rendőr-főkapitányság kiemelt főnyomozóját a ... Szakszervezete főtítkárává választották meg. Illetményét az alperes 309.672 Ft-ban határozta meg (213.440 Ft beosztási illetmény, 27.600 Ft rendfokozati illetmény, 64.032 Ft

illetménykiegészítés és 10 évi szolgálati időpótlék 4.600 Ft figyelembevételével). Felperes 2007. október 15-én keresetet indított az alperesi munkáltató ellen havi illetménye 338.376 forintban meghatározása iránt, ugyanis az alperes a korábbi nyomozói pótlékát és gépjárművezetői pótlékát megvonta.

A Szekszárdi Munkaügyi Bíróság 1.M.656/2007/8. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és őt 20.000 Ft+ÁFA perköltség megfizetésére kötelezte. Indokolásképpen abból indult ki, hogy az illetmény a Hszt. által meghatározott feltételek fennállása esetén illetménypótlékból is áll (Hszt. 99. § (2) bek.). A Hszt. végrehajtásáról szóló 140/1996.(VIII.31.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése, 42. § (3) bekezdése, illetve 54. § (1) bekezdése szerint nyomozói pótléokra az jogosult, aki beosztása ellátása során bünygyi megelőző és felderítő tevékenységet folytat, illetve gépjárművezetési pótlékra az jogosult, aki a beosztásából adódó feladatok ellátása során szolgálati gépkocsit rendszeresen vezet és ezáltal külön gépjárművezető foglalkoztatása szükségtelen. A továbbiakban a munkaügyi bíróság arra a jogszabályra hivatkozott, amely szerint a függetlenített szakszervezeti tisztségbe választásuk miatt rendelkezési állományba helyezett személyek illetményének megállapítását - a beosztáshoz kapcsolódó pótlékok kivételével - az előző beosztásuknak megfelelő besorolás alapján kell végrehajtani [9/1997.(II.12.) BM r. 20. § (3) bekezdése]. Ezért a keresetet nem találta alaposnak.

A munkaügyi bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett a keresetben igényelt pótlékok megfizetése iránt. Különösen hivatkozott a Hszt. 44. § (3) bekezdésére, amely szerint a rendelkezési állományba helyezett jogai és kötelezettségei azonosak a szolgálati beosztást betöltőkkel, továbbá a 20/1997.(III.19.) BM r. 4. § (4) bekezdésére, melynek értelmében a szakszervezeti tisztségviselő eredeti beosztása szerinti illetményre jogosult.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A Tolna Megyei Bíróság 10.Mf.20.014/2008/4. számú jogerős ítéletével az elsőfokú ítéletet annyiban változtatta meg, hogy megállapította a felperesnek 2007. augusztus 1-jétől kezdődően nyomozói pótlékra való jogosultságát és az alperest 2007. december 31-ig terjedően 129.000 Ft elmaradt nyomozói pótlék megfizetésére kötelezte.

A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes eredeti munkaköre kiemelt főnyomozó, és e beosztás betöltéséhez kapcsolódó pótlék a hivatásos nyomozói pótlék a 20/1997.(III.19.) BM r. 2. számú mellékletének III. pontja szerint. A másodfokú bíróság kiemelte a 140/1996.(VIII.31.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése

rendelkezését, amely megítélése szerint nem együttes, hanem vagylagos feltételként határozza meg a jogosító tevékenység tényleges kifejtését, illetve a beosztás betöltését. Álláspontja szerint miután a felperes szolgálati beosztást betöltőnek kell tekinteni, önmagában ezen az alapon őt megilleti a nyomozói pótlék. Ugyanakkor a gépjárművezetési pótlékra való jogosultság a tevékenység tényleges folytatását feltételezi, ezért e tekintetben a másodfokú bíróság fenntartotta az elsőfokú ítélet elutasító rendelkezését.

A jogerős ítélet ellen a felek felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő. Felperes a keresetének a gépjárművezetői pótlékot illetően is helyt adó és annak indokolásának megfelelő határozat hozatalát kérte. Az alperes a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésével a munkaügyi bíróság keresetet elutasító ítéletének hatályában való fenntartását kérte. Az alperes indokolásul azt hozta fel, hogy a fennálló jogszabályok szerint a fegyveres szervnél szolgálati beosztást be nem töltő személyt rendelkezési állományba kell helyezni és eredeti beosztásából fel kell menteni, következésképpen az illető olyan pótlékra, amelynek feltétele az átlagosnál kedvezőtlenebb feltételek közötti tevékenység folytatása, nem lehet jogosult [különösen hivatkozott a Hszt. 44. § (1) bekezdésére és a 9/1997.(II.12.) BM r. 20. § (1) és (3) bekezdésére].

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

A felperes a felülvizsgálati kérelmét a Legfelsőbb Bíróságnak a csatlakozó felülvizsgálati kérelem benyújtásáról tájékoztató 2. számú végzésének 2008. november 18-ai kézhezvételéhez képest 2008. december 12-én nyújtotta be. Ezért a beadvány csatlakozó felülvizsgálati kérelemként volt értékelhető, az ennek előterjesztésére a Pp. 273. § (6) bekezdése alapján alkalmazandó 244. § (2) bekezdésében előírt nyolc napos határidő elmulasztása miatt hivatalból el kellett utasítani (Pp. 244. § (3) bekezdés).

Az alperes felülvizsgálati kérelme a következők szerint alapos.

Az eljáró bíróságok helyesen indultak ki abból, hogy a Hszt. 44. § (1) bekezdés h) pontja és (3) bekezdése szerint a korábbi besorolás az irányadó, mivel a függetlenített szakszervezeti tisztségviselőt eredeti beosztása szerinti illetmény illeti. Erről rendelkezik a Hszt. végrehajtására kiadott 20/1997.(III.19.) BM rendelet 4. § (4) bekezdése is. Ebből következően a besorolás alapulvétele helyesen történt, a rendelkezési állomány ideje alatt azonban a vitatott nyomozói pótlék nem jár.

A nyomozói pótlékra jogosultság tekintetében az előbbiek alapján annak volt jelentősége, hogy ez a pótlék feltétel nélkül kapcsolódik-e a nyomozói beosztáshoz, amint a jogosultságot a 140/1996.(VIII.31.) Korm. rendelet 28. § (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság értelmezte. Az adott pótlékra való jogosultság vizsgálatánál azonban nem hagyhatók figyelmen kívül az előbbi általános szabály mellett a konkrét pótlékra jogosultság speciális feltételeit előíró további jogszabályok.

A 140/1996.(VIII.31.) Korm. rendelet 28. § (2) bekezdése szerint az illetménypótlék a hivatásos állomány tagjának a pótlékra jogosító szolgálati tevékenység tényleges kifejtésének, illetve a beosztás betöltésének idejére jár. E jogszabályból nem következik az, hogy amennyiben a pótlékra jogosító jogszabály a tevékenység folytatását előírja, ehelyett elegendő lenne a beosztás betöltése.

Azt, hogy a törvényben megnevezett valamely pótlék milyen tevékenységre, beosztásra tekintettel jár, a Hszt. 342. §-a (1) bekezdésének c) pontjában adott felhatalmazás alapján a 140/1996.(VIII.31.) Korm. rendelet 28-36. §-ai határozzák meg.

A perbeli nyomozói pótlékra vonatkozó 140/1996.(VIII.31.) Korm. rendelet 54. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint erre a pótlékra az jogosult, aki a beosztásának ellátása során bűnügyi megelőző és felderítő tevékenységet folytat. A pótlékra jogosító beosztásokat miniszteri rendelet szabályozza. Ez a rendelet a 20/1997.(III.19.) BM rendelet, amelynek 49. §-a szerint a vonatkozó beosztásokat a 2. számú melléklet tartalmazza, ezek között a felperes eredeti beosztása szerepel. A felperes azonban ennek ellenére a nyomozói pótlékra nem jogosult, mivel az előbbiekből következően önmagában a beosztás fennállása nem elegendő, mert emellett megkívánt feltétel a megelőző és felderítő tevékenység tényleges folytatása.

Nyomozói pótlékra az jogosult, aki a beosztása ellátása során bűnügyi megelőző és felderítő tevékenységet folytat (BH 2002.286.). A függetlenített szakszervezeti tisztségviselő nyomozói pótlékra jogát az előbbiek alapján lehet eldönteni. A Hszt. 28. § (1) bekezdése is ezt az értelmezést támasztja alá, amikor előírja, hogy a hivatásos állomány tagja akkor jogosult meghatározott illetménypótlékra, ha olyan beosztást tölt be, amely az átlagosnál nagyobb veszéllyel vagy fokozott igénybevétellel, illetve többletkövetelmények teljesítésével jár, továbbá, ha az átlagosnál kedvezőtlenebb körülmények elviselésére kényszerül. A nyomozói pótlék eszerint a miniszteri rendeletben megjelölt beosztásban dolgozó nyomozó esetében a tényleges kedvezőtlen körülmények kompenzálását célozza. Ennek az értelmezésnek felel meg a 9/1997.(II.12.) BM rendelet 20. §-ának a rendelkezési állományba helyezéshez kapcsolódó szabálya, amely szerint a Hszt. 44. § (1) bekezdés b)-h) pontja alapján a rendelkezési állományba helyezettek

illetményének megállapítását - a beosztáshoz kapcsolódó pótlékok kivételével - az előző beosztásnak megfelelő besorolás alapján kell végrehajtani.

Az előbbiekből következően a nyomozói pótlék a beosztás mellett előírt tényleges tevékenység hányában nem jár a felperes részére, ezért a munkaügyi bíróság a jogszabályok helyes értelmezésével utasította el a felperes ezen keresetét.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletnek azt a rendelkezését, amellyel helybenhagyta az elsőfokú ítélet gépjárművezetői pótlék elutasítására vonatkozó rendelkezését, nem érintette. Ezt meghaladóan - a nyomozói pótlék tekintetében - beleértve a perköltségre és az illetékre vonatkozó rendelkezéseket, hatályon kívül helyezte, és ebben a körben a munkaügyi bíróság helytálló ítéletét helybenhagyta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Budapest, 2009. július 1.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő